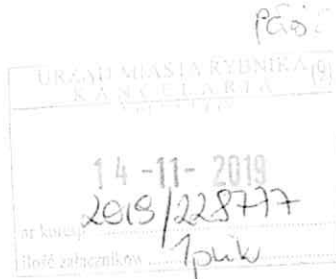

Petycja nr 15/2019

Tomasz Miłowski

Mail: geologic1@wp.pl

Rybnik, 2019-11-14

Rada Miasta Rybnik
ul. Boleśława Chrobrego 2
44-200 Rybnik

PETYCJA W SPRAWIE UTWORZENIA UŻYTKU EKOLOGICZNEGO „GŁĘBOKIE DOŁY”

Szanowna Rado!

Na podstawie art. 2 ust. 1, art. 2. ust 2 pkt 1 oraz art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 870), art. 7 ust. 1 pkt 1 i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 506), art. 42, art. 44 ust. 1 i 2 oraz art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1614) zwracam się z petycją, w imieniu interesu publicznego, w związku z koniecznością ochrony obiektów przyrodniczych o szczególnej wartości, o objęcie ochroną w formie użytku ekologicznego terenu „Głębokich Dołów”.

Uzasadnienie

Najcenniejsze obiekty przyrodnicze na terenie miasta wymagają objęcia ochroną prawną. Zdecydowanie najcenniejszym z nich jest teren uroczyska „Głębokie Doły”, położony w północno-wschodniej części miasta Rybnik oraz w północno-zachodniej części miasta i gminy Czerwionka-Leszczyny. Należy nadmienić, że konieczność ochrony „Głębokich Dołów” wskazywano również w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnik z 2016 r.

Naturalnie wykształcone lasy bukowe, grądowe i łęgowe wymagają ochrony prawnej, co odzwierciedlone jest w prawodawstwie europejskim¹ implementowanym do prawa polskiego m. in. przepisami *Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 sierpnia 2001 roku w sprawie określenia rodzajów siedlisk przyrodniczych podlegających ochronie*.² Walory przyrodnicze terenu „Głębokich Dołów”, w tym najcenniejszych siedlisk żyznej buczyny sudeckiej *Dentario enneaphylli-Fagetum* i grądu subkontynentalnego *Tilo cordatae-*

¹ Dyrektywa Rady 92/43EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej flory i fauny [Dz. U. WE 22.7.1992, L 206/7];

² Dz. U. 2001, nr 92, poz. 1029;

Carpinetum (betuli) z wieloma stanowiskami chronionych roślin, grzybów i zwierząt w pełni wypełniają dyspozycję ustawową określoną w art. 13 ustawy o ochronie przyrody: „Rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi”.

Wartości przyrodnicze proponowanego rezerwatu były **wielokrotnie dokumentowane w literaturze przedmiotu**³. Zwracamy uwagę, że szczegółowe opracowanie dotyczące waloryzacji przyrodniczej terenu proponowanego rezerwatu zostało wykonane już w 1993 roku przez zespół pracowników Katedry Geobotaniki i Ochrony Przyrody Uniwersytetu Śląskiego.⁴ Wniosek o utworzenie rezerwatu został złożony dwukrotnie, za każdym razem bez skutku: 29 grudnia 1992 r. do Wojewody Katowickiego i 29 grudnia 2012 r. do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. W wyniku bezczynności właściwych organów najcenniejszy teren Płaskowyżu Rybnickiego niestety nie jest chroniony i postępuje jego dewastacja, m.in. przez motocyklistów.

Objęcie „Głębokich Dołów” ochroną jest koniecznością wynikającą z najbardziej podstawowych potrzeb ochrony przyrody. Niestety Samorząd nie ma bezpośredniego wpływu na możliwość objęcia uroczyska ochroną rezerwatową, ale istnieją inne sposoby objęcia uroczyska ochroną do czasu gdy jednak rezerwat zostanie utworzony, albowiem „Głębokie Doły” spełniają również wymagania ustawowe dla użytków ekologicznych:

„Użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej – naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania.”

Teren uroczyska „Głębokie Doły” w pełni wpisuje się w dyspozycję ustawową użytku ekologicznego, a jego walory zostały bardzo dobrze udokumentowane w literaturze przedmiotu, w związku z czym koniecznym dla ochrony tego niezwykłego dziedzictwa przyrodniczego Płaskowyżu Rybnickiego jest jak najszybsze objęcie go ochroną prawną w formie użytku ekologicznego, bez dalszego przeciągania procedur.

Niezwykłe palącym problemem jest dewastowanie terenu „Głębokich Dołów” przez motocyklistów oraz użytkowników quadów, którzy wbrew wszelkim przepisom rozjeżdżają doszczętnie najcenniejsze siedliska. Temu zjawisku należy postawić tamę, utworzenie użytku ekologicznego może w tym skutecznie pomóc.

---

³ patrz Załącznik nr 1;

⁴ Celiński F., Czyłok A., 1993, Ocena walorów przyrodniczo-krajobrazowych „Głębokich Dołów”, Nadleśnictwo Rybnik, Katedra Geobotaniki i Ochrony Przyrody Uniwersytetu Śląskiego na zlecenie Wydziału Ekologii Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach [maszynopis];

Granice użytku ekologicznego zostały wskazane po granicach zaproponowanej w 1992 r. i 2012 r. otuliny rezerwatu. Jako że część „Głębokich Dołów” konieczna do ochrony znajduje się także na terenie miasta i gminy Czerwionka-Leszczyny równoległa petycja o tej samej treści została dostarczona do tamtejszej Rady Miasta.

W razie wystąpienia jakichkolwiek trudności pozostajemy w pełnej dyspozycji, tak w zakresie dostarczenia literatury, jak i prowadzenia ewentualnych prac terenowych.

Proszę o pozytywne ustosunkowanie się do mojej petycji mając na względzie cele ochrony przyrody o których mowa w art. 2 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, które realizowane są zgodnie z art. 3 tej ustawy m.in. *„poprzez obejmowanie zasobów, tworów i składników przyrody formami ochrony przyrody.”* Zgodnie z art. 4 ust. 1. ustawy o ochronie przyrody *„obowiązkiem organów administracji publicznej, osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych oraz osób fizycznych jest dbałość o przyrodę będącą dziedzictwem i bogactwem narodowym.”*

Na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy o petycjach wyrażam zgodę na ujawnienie moich danych osobowych na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję lub urzędu go obsługującego.

Z Wyrazami Szacunku
Tomasz Miłowski

Tomasz Miłowski

ZAŁĄCZNIK NR 1

Spis literatury:

- Cabała S., 1990, *Zróżnicowanie i rozmieszczenie zbiorowisk leśnych na Wyżynie Śląskiej*, Prace Naukowe UŚ, nr 1068;
- Celiński F., Czyłok A., 1993, *Ocena walorów przyrodniczo-krajobrazowych „Głębokich Dołów”*, Nadleśnictwo Rybnik, Katedra Geobotaniki i Ochrony Przyrody Uniwersytetu Śląskiego na zlecenie Wydziału Ekologii Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach [maszynopis];
- Celiński F., Czyłok A., 1995, *Różnorodność biologiczna i przyrodniczo-krajobrazowa uroczyska „Głębokie Doły” koło Rybnika*, Scripta Rudensia, 5;
- Celiński F., Czyłok A., 1996, *Osobliwości przyrodnicze uroczyska Głębokie Doły koło Rybnika*, Przyroda Górnego Śląska, 4;
- Celiński F., Czyłok A., Krotoski T., Rahmonov O., 1998, *W sprawie ochrony uroczyska Głębokie Doły koło Rybnika*, Chrońmy przyrodę ojczystą, 54;
- Henel K., 2002, *Projektowany rezerwat „Głębokie Doły”*, Dzikie Życie, 5;
- Krotoski T., 2001, *Nowe stanowiska roślin chronionych i rzadkich stwierdzone na Płaskowyżu Rybnickim i na terenach przyległych w latach 1996-2001*, Scripta Rudensia, 11;
- Krotoski T., 2003, *Zasługi profesora Floriana Celińskiego dla ochrony „Głębokich Dołów” koło Rybnika*, Przyroda Górnego Śląska, 32;
- Krotoski T., 2005, *Chronione mchy Głębokich Dołów koło Rybnika*, Scripta Rudensia, 14;
- Krotoski T., 2008, *Godny ochrony łęg jesionowo-olszowy w uroczysku Głębokie Doły*, Natura Silesiae Superioris, 11;
- Krotoski T., 2010, *Turzyca zwisła – Nowy gatunek flory Płaskowyżu Rybnickiego*, Przyroda Górnego Śląska, 59;
- Krotoski T., 2010, *Chronione i rzadkie gatunki grzybów wielkoowocnikowych stwierdzone na Płaskowyżu Rybnickim w roku 2005*, Natura Silesiae Superioris, 10;
- Krotoski T., 2006-2010, *Chronione i rzadkie gatunki grzybów wielkoowocnikowych rejonu projektowanego rezerwatu przyrody Głębokie Doły w Rybniku*, (mat. niepublikowane);
- Magiera A., 1980, *Fragmenty naturalnych buczyn w Rybnickim Okręgu Węglowym*, Zeszyty Przyrodnicze Opolskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauki, 19;
- Urbisz A. 1996, *Flora naczyniowa Płaskowyżu Rybnickiego na tle antropogenicznych przemian tego obszaru*, Scripta Rudensia, 6;

- Urbisz A., 2001, *Gatunki górskie we florze naczyniowej Płaskowyżu Rybnickiego (Wyżyna Śląska)*, Fragmenta floristica et geobotanica polonica, 8;
- Urbisz A., 2003, *Ginące i wymarłe rośliny naczyniowe Płaskowyżu Rybnickiego*, Acta Biologica Silesiana, 37;
- Wojewoda W., 1999, *Czerwona lista grzybów wielkoowocnikowych Górnego Śląska*, Raporty i Opinie 4, Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice;

Załącznik 1 do petycji: Projekt uchwały Rady Miasta w sprawie utworzenia formy ochrony przyrody

UCHWAŁA NR .....

RADY MIASTA RYBNIKA

z dnia .. stycznia 2020 r.

w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „Głębokie Doły”

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1 i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 506) oraz art. 42, art. 44 ust. 1 i 2 oraz art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1614).

RADA MIASTA RYBNIK

uchwala:

§ 1. Ustanawia się użytek ekologiczny pod nazwą "Głębokie Doły", stanowiący siedliska buczyn, grądów i łęgów o powierzchni 179,7 ha, usytuowany w mieście Rybnik, w dzielnicach Ochojec i Golejów.

§ 2. Przebieg granicy użytku ekologicznego „Głębokie Doły” przedstawia załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 3. Szczególnym celem ochrony użytku jest zatrzymanie procesu utraty różnorodności biologicznej i krajobrazowej, a także odtworzenie i wzmocnienie zasobów przyrody na terenie kompleksu leśnego „Głębokich Dołów” oraz zachowanie wartości przyrodniczych, krajobrazowych i naukowo – dydaktycznych siedlisk grądów, buczyn i łęgów.

§ 4. W stosunku do użytku ekologicznego o których mowa w § 1 wprowadza się następujące zakazy:

- 1) niszczenia, uszkodzania lub przekształcania obiektu lub obszaru;
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 3) uszkodzania i zanieczyszczania gleby;
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 5) likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodnoblotnych;
- 6) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
- 7) zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- 8) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 9) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;

10) zbioru, niszczenia, uszkodzania roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych;

11) umieszczania tablic reklamowych.

§ 5. Zakazy, o których mowa ust. 1 nie dotyczą działań podejmowanych w ramach zrównoważonej i racjonalnej gospodarki leśnej.

§ 6. Nadzór nad użytkowaniem ekologicznym, o którym mowa w § 1 sprawuje Prezydent Miasta Rybnik.

§ 7. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Rybnik.

§ 8. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

Przewodniczący Rady Miasta

Wojciech Kiljańczyk

